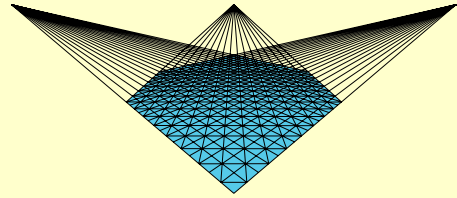


Nummer 17, maart 2003



Abonnement Nieuwsbrief

Uitgelicht: Duivenpoot

“We dachten dat de wereld verging...”

- > Reis door het verhaal van 1953
- > Vertelmiddag
- > Archiefwinkel

Vertraging vierde update ISIS

Foto's van huisarts online

Genealogische Dag Zeeland

Archiefkaart.nl, uw sleutel tot het verleden

The Pretender in Middelburg

Puntjes op de A

Agenda

Adres en openingstijden

Attentie **Abonnement Nieuwsbrief**

Wilt u als nieuwe abonnee deze gratis Nieuwsbrief ontvangen, mail uw adresgegevens dan naar info@zeeuwsarchief.nl onder vermelding: abonnement Nieuwsbrief. U kunt zich via dit mailadres ook afmelden voor de Nieuwsbrief. Hebt u geen e-mail, dan kunt u een kaartje sturen naar het Zeeuws Archief met uw aan- of afmelding.

UITGELICHT: Duivenpoot

Dat bij archiefstukken soms onverwachte zaken worden bewaard, bewijst deze duivenpoot die eens toebehoorde aan een Engelse postduif. De duif raakte in 1936 verdwaald en landde bij een inwoner van Sint Laurens, die het beestje bij zijn andere duiven in het hok stopte. Kort daarna brak de Tweede Wereldoorlog uit. De bezetter kondigde allerlei maatregelen af die spionage moesten tegengaan. Een daarvan hield in dat van alle dode postduiven de poot met het ringetje moest worden ingeleverd bij de gemeente. Maar toen de Engelse duif in Sint Laurens in 1940 overleed, stuurde de eigenaar de poot met het ringetje niet naar de burgemeester maar naar de landelijke postduivenvereniging. De misverstanden die daarna ontstonden zijn terug te vinden in de correspondentie inclusief een briefwisseling met de eerste, Engelse eigenaar. De documenten zijn te vinden in het archief van de voormalige gemeente Sint Laurens, dat in het depot van het Zeeuws Archief is opgenomen, toegang 1120, inv. nr. 405. Het ultieme bewijsstuk, de duivenpoot met ring, bevindt zich voorlopig op de afdeling conservatie van het Zeeuws Archief.



“We dachten dat de wereld verging...” **Watersnoodramp 1953**

Het Zeeuws Archief herdenkt de Watersnoodramp 1953 met een belevingstentoonstelling. Archiefstukken, foto's, filmbeelden, geluidsfragmenten, voorwerpen en persoonlijke getuigenissen vertellen over de angst, de ontredde- ring, het verlies van dierbaren en van huis en haard. Maar ook over de dagen erna; over de hoop, redding, evacuatie, hulp en de terugkeer naar huis. De expositie is te zien tot en met 7 juni 2003, van maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur.

> **Reis door het verhaal van 1953**

Speciaal voor kinderen is een route door de tentoonstelling gemaakt, waarmee zij een *Reis door het verhaal van 1953* maken. Ze reizen door de stormnacht en zien de waarschuwendende weersberichten, foto's van de storm, filmbeelden van overstroomde gebieden, mensen en dieren die proberen een veilig heenkomen te zoeken. Ze zijn getuige van de redding en evacuatie van mensen, de grootschalige hulpverlening en ze staan ze stil bij de slachtoffers van De Ramp. Het reisdoel is de veilige huiskamer. Daar vertellen ooggetuigen van de Watersnoodramp hun persoonlijke verhaal.

Tijdens de *Reis door het verhaal van 1953* beantwoorden de kinderen vragen en voeren zij opdrachten uit. De route is geschikt voor kinderen vanaf 8 jaar en is gratis verkrijgbaar bij de receptie van het Zeeuws Archief. Gastlessen over de Watersnoodramp 1953 worden op aanvraag gegeven, al dan niet in combinatie met de *Reis door het verhaal van 1953*. Een tentoonstellingsgastles kost • 10 per half uur. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de sectie Educatie van het Zeeuws Archief, telefoon 0118-678824.

> Vertelmiddag

Het Zeeuws Archief houdt op dinsdag 22 april 2003 een vertelmiddag, een moment voor herdenking. Een aantal getuigen van de Ramp deelt met de bezoekers zijn of haar persoonlijke ervaringen tijdens die zo ingrijpende Watersnoodramp. Het verleden leeft zo voort in het heden.

Pieter Willem Bulthuis (1898-1988). Achter de Blokweg te Zierikzee, 1953. Zeeuws Archief, Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, Zelandia Illustrata III-1293.



> Archiefwinkel

Enkele boeken en tijdschriften uit 1953, die te zien zijn in de tentoonstelling, zijn te koop. Zo vindt u in de Archiefwinkel bijvoorbeeld de nationale uitgave *De Ramp* uit 1953 en de *Volledige lijst van Slachtoffers van de Watersnood 1953*. Er is zelfs een exemplaar van het tijdschrift *De Schakel* met op de omslag een tekening van Wim den Hollander van de redding van mensen op een dak met een helikopter. De verkoop wordt mogelijk gemaakt door Antiquariaat De Boekenbeurs in Middelburg. Behalve een beperkte voorraad publicaties uit die tijd, kunt u natuurlijk ook voor recente uitgaven over de watersnoodramp in de Archiefwinkel terecht.

Water over Zeeland. Watersnood 1953 door J.A. Bruggeman en A.A. Reijnhoudt, • 40.

In nacht en stormgetij door P.A. De Rover, • 10.

Tweede verslag van de Rode Kruis-Hulp in de Watersnood 1953, met Volledige lijst van Slachtoffers van de Watersnood 1953, • 38.

Stormvloed 1953. Gedocumenteerd verslag van de gebeurtenissen op en na 1 februari 1953, • 12.

De Schakel, juli 1953, • 4,50.

De dagen onzer jaren door Rudolf van Reest, • 12.

Nederland en de zee onder red. van Koen Aartsma, • 10.

1 februari 1953 samengesteld door Ad Zuiderent, • 6.

De Watersnood in Zeeuws-Vlaanderen 1 februari 1953 door G. Sponselee en E. Steins, • 25.

Gedenboek van de Watersnood in Oost-Zuid-Beveland anno 1953, • 65.

Vertraging vierde update ISIS

De vierde update van de genealogische database Zeeuws Archief ISIS heeft vertraging opgelopen. Door technische problemen is de geplande update van januari niet op de website geplaatst. Inmiddels zijn de technische problemen opgelost en wordt omstreeks 1 april de vierde aanvulling verwacht.

Wat kunt u verwachten? In de eerste plaats worden weer overlijdensakten toegevoegd, dit keer van voormalige Zeeuws-Vlaamse gemeenten en die van Poortvliet op Tholen. In de tweede plaats zullen de huwelijksakten (compleet aanwezig over de periode 1796/1811-1922) in een andere lay-out worden gepresenteerd. Ook is een groot aantal correcties aangebracht in de gegevens van de huwelijksakten, mede op basis van uw reacties!

De statistieken laten zien dat ISIS het afgelopen jaar veel is geraadpleegd. De database is 400.000 keer bezocht en er zijn meer dan 8 miljoen zoekvragen gesteld.

Als u direct op de hoogte gehouden wilt worden over de updates van ISIS en meer achtergrondinformatie over de database wilt ontvangen, dan kunt u zich aanmelden voor de ISIS-mailinglist. Stuur een e-mail naar isis.reactie@zeeuwsarchief.nl met vermelding van uw naam (m/v), woonplaats en e-mailadres en u wordt op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen.

Foto's van huisarts online

De foto's die een Zeeuwse huisarts tussen 1885 en 1916 van zijn patiënten liet maken, vormen een belangrijk onderdeel van de eerste aanvulling op de online database *Zeeland in Beeld*. Dr Jan Jacobus van der Harst, geneesheer in Koudekerke, Biggekerke, Zoutelande en Meliskerke stuurde zijn patiënten voor een portretfoto naar Middelburgse fotografen. Waarom hij dat deed, is onduidelijk. Misschien omdat hij geloofde in de 19^e-eeuwse opvatting dat (toekomstige) kwalen af te lezen zijn aan iemands uiterlijk. Of omdat hij met zijn foto's van boeren en landarbeiders (en één koe) wilde reageren op zijn Domburgse collega, dr Mezger, die zijn rijke patiënten om een foto vroeg. De collectie van dr Van der Harst is onderdeel van de *Zelandia Illustrata* van het Zeeuws Genootschap en bevat 462 foto's die rondom de verschijning van deze nieuwsbrief online te zien zullen zijn op de website www.zeeuwsarchief.nl. Wie de originele wil bekijken, kan ze opvragen op de studiezaal, nadere toegang 140.

Behalve zijn patiënten liet dr Van der Harst ook koe Mina fotograferen. Mina is op de foto uit 1914 circa negen jaar oud. Op de achterzijde van de foto is vermeld hoeveel melk ze heeft gegeven tussen 1910 en 1914.



Genealogische Dag Zeeland

Het Zeeuws Archief is op zaterdag 6 september 2003 gastheer van de Genealogische Contactdag Zeeland. Uit heel Nederland komen Zeeuwen dan naar het Zeeuws Archief om elkaar te spreken, gegevens op te zoeken en uit te wisselen. Het thema van de Genealogische Dag is *Zeeland Migratieland*.

De Genealogische Dag Zeeland wordt al 27 jaar op de eerste zaterdag van september georganiseerd door de afdeling Zeeland van de Nederlandse Genealogische Vereniging. Traditioneel wordt de dag in Kapelle gehouden, maar de 27^{ste} editie vindt plaats in het Zeeuws Archief.

Tijdens de dag wordt het boek *Zeeuwen gezocht* gepresenteerd. Deze uitgave van het Zeeuws Archief en het Centraal Bureau voor Genealogie is een uitgebreide gids voor stamboomonderzoek. Een bekende Nederlander met Zeeuws bloed zal het boek in ontvangst nemen. Verder staat een aantal workshops over *Zeeland Migratieland* op het programma en wijdt het Zeeuws Archief de tentoonstelling in de expositiekelders aan migratie.

Archiefkaart.nl, uw sleutel tot het verleden

Speciaal voor vaste bezoekers van archiefbeherende instellingen in Nederland is de archiefkaart ontwikkeld. In februari 2003 zijn de eerste kaarten uitgegeven.

De archiefkaart heeft een chip die persoonlijke gegevens van de eigenaar bevat. Met de kaart hoeft een bezoeker niet bij iedere instelling zich opnieuw te identificeren. Tevens draagt de kaart bij aan de beveiliging van archiefstukken. Veertien archiefinstellingen doen mee aan de kaart, waaronder het Zeeuws Archief. De (eerste) aanvraag van de archiefkaart is gratis.

Wilt u ook een archiefkaart, breng dan bij het volgende bezoek een geldig identiteitsbewijs mee. Als u al een bezoekerspas van het Zeeuws Archief (of van een andere deelnemende instelling) heeft, kunt u uw pas omruilen voor de archiefkaart - uw bezoekersnummer blijft dan gewoon hetzelfde. Een digitale foto wordt terplekke gemaakt, een pasfoto meenemen is dus niet nodig. Na twee weken krijgt u de pas thuisgestuurd. Voor meer informatie, bijvoorbeeld over welke instellingen deelnemen of het privacyreglement, kunt u een folder bij de receptie afhalen of kijken op www.archiefkaart.nl.

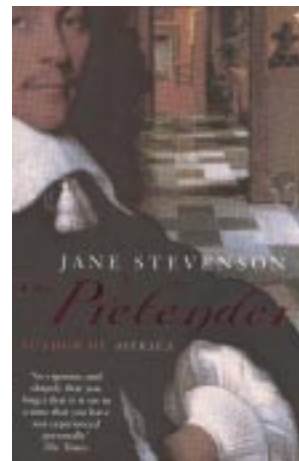


The Pretender in Middelburg

Inspiratie doe je op in het archief. Dat bewijst de Britse schrijfster Jane Stevenson met haar historische roman *The Pretender*. Het verhaal gaat over Balthasar van Overmeer, zoon uit het geheime huwelijk van Elizabeth van Bohemen en een Afrikaanse prins in ballingschap. Balthasar studeert medicijnen in Leiden en wordt daarna dokter in – jawel – Middelburg.

Stevenson deed onderzoek voor haar boek in het Zeeuws Archief, waarover ze in haar voorwoord schrijft “the Zeeuws Archief in Middelburg has again been immensely helpful”. *The Pretender* is het tweede deel uit een trilogie.

De Engelstalige roman is in Nederland verkrijgbaar in de boekhandel. Van Ditmar, ISBN 0099286661.



Puntjes op de A

Het Zeeuws Archief wil zijn bezoekers zo goed mogelijk van dienst zijn. Suggesties voor verbeteringen zijn dan ook van harte welkom. Via de bezoekersenquête die u eind vorig jaar invulde, heeft u ons laten weten dat u hinder ondervond van ‘droogte’ en ‘tocht’ op de studiezaal. Inmiddels is het ‘droge’ klimaat verholpen met het aanbrengen van een luchtbevochtigingsunit. En ook de ‘tocht’ gaat tot het verleden behoren. Het luchtbehandelingskanaal op de studiezaal wordt namelijk vervangen. Dat vergt echter wel een aantal grote werkzaamheden. Van 12 tot en met 19 maart kunnen bezoekers daarvan behoorlijke overlast ondervinden. Wij vragen daarvoor uw begrip. Heeft u nog meer verbeterpunten voor ons, laat het ons weten. Het Zeeuws Archief blijft de puntjes op de A zetten!

Agenda

“We dachten dat de wereld verging...” Watersnoodramp 1953.
Expositie in de tentoonstellingsruimte van het Zeeuws Archief,
van 28 januari tot en met 7 juni 2003
maandag t/m zaterdag van 9.00 - 17.00 uur, toegang gratis.

Vertelmiddag *Watersnoodramp 1953*, Zeeuws Archief,
22 april 2003

Adres en openingstijden

Zeeuws Archief
Hofplein 16, Postbus 70, 4330 AB Middelburg
Tel. (0118) 678800, Fax (0118) 628094
E-mail info@zeeuwsarchief.nl Website www.zeeuwsarchief.nl
Openingstijden studiezaal:
dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur.
De expositieruimte is ook op maandag geopend.

Attentie Op 2^e Paasdag, maandag 21 april, Koninginnedag, woensdag 30 april en op Hemelvaartsdag, donderdag 29 mei, is het Zeeuws Archief, zowel studiezaal als expositieruimte, gesloten.

